

Of
en
tes
nol
Ba

me
et
Pa
me
inn
när
lisk
Ho
sjö
om
Hr
arl

Juli
med
pre
Rüt
Im
ning
samm
salt

Ro
sätt
gör
ateli
prod
A.
ster
af l
Om
nega

veli

118

gife
och
II,
en
Fur
visni
gels
i Fa
från
Hem
daga
och
Från

häft.

TJUGUFÖRSTA ÅRGÅNGEN.

TEKNISK TIDSKRIFT.

NY FÖLJD,

UTGIFVEN AF

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGEN,

MED UNDERSTÖD AF LETTERSTEDTSCA FÖRENINGEN.

REDAKTÖR: LEKTOR W. HOFFSTEDT.

Häft. 3.

*Tidskriften utkommer med 6 å 8 häften årligen. Pris 10 kr. för hel årgång.
Annonser införes å 100 öre på omslagets yttre sidor och å 50 öre på öfriga sidor pr
centimeter spalthöjd.
Redaktionens byrå: Stockholm, 98 Drottninggatan, 3 tr. upp. Telefon A. B. 55 57.
Expeditionen: Stockholm, 2 A, Arsenalsgatan, n. b. Telefon A. B. 55 58.*

1891.

Svenska teknologföreningens allmänna möte den 20 mars 1891.

Sedan mötet, som hölls å hotell Phoenix, öppnats af styrelsens ordförande, generaldirektör E. Storckenfeldt med uppläsande af annons, hvarigenom mötet i stadgeenlig ordning blifvit utlyst, utsågs professor C. A. Ångström att leda dagens förhandlingar.

Därefter upplästes af sekreteraren *styrelsens berättelse för år 1890* af följande lydelse:

Till Svenska Teknologföreningen.

Föreningens arbeten hafva under år 1890 orubbadt fortgått i enlighet med den uppgjorda arbetsplanen, och har föreningen haft tillfälle i flera viktiga frågor inlägga sitt ord och bidra till utredningen.

Å en för föreningens lif och fortsatta utveckling synnerligen viktig tilldragelse, hvilken under det förflutna året inträffat, får emellertid styrelsen fästa föreningens särskilda uppmärksamhet. Såsom bekant, har nämligen under året beslut om sammanslagning af svenska Ingeniörsföreningen och Svenska teknologföreningen åvägabragts. Om uppkomsten af förslaget till denna sammanslagning samt om de, beslutet därom föregående underhandlingarna har närmare redogjorts i Teknisk Tidskrift. Ett återuppreparande af dessa redogörelser torde därför här icke vara af nöden, men har styrelsen dock ansett sig böra erinra, hurusom, genom själfupppoffrande tillmötesgående från Ingeniörsföreningens sida, Svenska teknologföreningens namn förblifvit oförändradt, under det att till följd af sagda beslut, föreningen fått tillfälle i sina leder inskrifva ett stort antal högst framstående både vetenskapligt och praktiskt utbildade och erfarne män. Svenska teknologföreningen, sålunda stärkt både utåt och inom sig, helsar där-

för med uppriktig glädje sammanslagningen, hvilken, genom den större betydelse förenade krafters arbete å ett gemensamt mål alltid måste ega, utan tvifvel skall komma att lända till fromma för föreningens verksamhet i den industriella utvecklingens tjänst och dymedelst äfven för det tekniska lifvet inom fosterlandet.

För såvidt till styrelsens kännedom kommit, har föreningen under det år, denna berättelse afser, genom döden förlorat följande ledamöter, nämligen: ingenjör Ivar Steffenburg, eleven vid Tekniska högskolan O. F. Ramström, arkitekten C. Sandahl, ingenjör Sven Kruse, professor M. Isæus, samtliga i Stockholm, ingenjör F. Tellander i Solvesta, ingenjör E. J. Hörlin i Cordoba, rep. Argentina, ingenjör H. W. Bergwall i Upsala, postmästaren K. R. Appelberg i Eksjö, ingenjör C. J. Olsson i Arboga, ingenjör E. G. Wallerstedt i Filipstad och ingenjör C. A. I. Albertini å Marieberg samt ingenjör C. H. Lassen i Stockholm, ingenjör E. E. Christiernin i Sundsvall och ingenjör J. Persson i Potschefstroom (i Transval), hvilka trenne senare redan för längre tid sedan affidit, ehuru styrelsen ej förut därom varit i tillfälle meddela föreningen.

Under år 1890 hafva såsom ledamöter i föreningen inträdt 81 personer i första sektionen och 30 i den andra, hvarförutom två f. d. ledamöter med stöd af stadgarnes § 5 åter blifvit i föreningen upptagna. Däremot hafva 5 af första och 20 af andra sektionens ledamöter under samma tid utträdt ur föreningen. Ledamöternas sammanlagda antal vid årets slut utgjorde 1 364, däraf 176 voro i första och 1 118 i andra sektionen inskrifna.

För sammankomsterna inom föreningen hafva i Teknisk Tidskrift närmare redogörelser blifvit lemnade, hvadan här endast torde böra omförmålas, att dessa sammankomster utgjorts af: 2 föreningens allmänna möten, 26 sammanträden af första och 8 af andra sektionen, samt 34 inom fackafdelningarna, nämligen för mekanik 8, för elektroteknik 5, för

husbyggnadskonst 13, för väg- och vattenbyggnadskonst 3 samt för kemi och bergsvetenskap 5. Föreningen har jämväl, talrikt samlad, deltagit i det högtidliga emottagandet af John Ericssons stoft, den 14 sistlidne september.

Föreningens tidskrift, Teknisk Tidskrift, har under 1890 utkommit med sin 20:de årgång, omfattande 8 häften, och innehåller — förutom fullständigt alfabetiskt ordnad sak- och namnregister — 244 sidor text jämte 21 större litograferade planscher och talrika illustrationer i texten.

På föreningens förlag har vidare utgifvits af andra sektionen utarbetade formulär för betyg åt arbetare inom fabriker och verkstäder m. m. Dessa betygsformulär, som utkommit i häften om 100 stycken blanketter, hafva tillvunnit sig stor spridning och ett gynnsamt emottagande, hvadan det med desamma afsedda ändamålet, enhet och likformighet i betygs afgifvande, synes vara på god väg att uppnås.

Beträffande föreningens ekonomi, får styrelsen hänvisa till närslutna tablå öfver föreningens räkenskaper för 1890. Inkomsterna under året hafva varit i ej oväsentlig mån större, än hvad man vid budgetens för året uppgörande vågade antaga, under det att å andra sidan, utgifterna i det närmaste stannat vid de beräknade. Trots gjorda afskrifningar har föreningens ekonomiska ställning icke obetydligt vunnit i styrka, hvadan föreningens verksamhet äfven i detta afseende lemnat ett gynnsamt resultat.

Stockholm den 31 december 1890.

Styrelsen.

Vidare upplästes följande

Revisionsberättelse.

Undertecknade, å föreningens allmänna möte den 29 sistlidne november utsedde revisorer, få efter granskning af räkenskaper och förvaltning för år 1890 afgifva följande revisionsberättelse.

Protokoll och räkenskaper äro på ett omsorgsfullt och tillfredställande sätt förda samt inkomster och utgifter vederbörligen verifierade.

Föreningens ekonomiska ställning 1890.

den 1 jan. 1890.		den 31 dec. 1890.		den 1 jan. 1890.		den 31 dec. 1890.	
Tillgångar.				Skulder.			
15 190,80		15 852,46					
300 —		2 756,62		1 737,69		1 815,11	
76,89	15 567,19	690,94	19 300,02	774,72	2 512,41	587,64	2 402,76
5 075,91		4 960,86					
1 127,94		1 242,86					
619,77	6 823,62	460,75	6 664,46	78,88			
				6 823,62		8 080,79	
				11 575,90		12 980,94	
				1 400 —	19 878,40	2 600 —	23 561,73
	22 390,81		25 964,48		22 390,81		25 964,48

Inkomster och utgifter 1890.

Inkomster.		Utgifter.	
Ledamotsavgifter för all framtid.....	1 200 —	Hyra och omkostnader för lokalen.....	3 212,92
Inträdesavgifter.....	1 600 —	Diverse omkostnader.....	4 562,66
Årsavgifter.....	10 860 —	Teknisk Tidskrift.....	7 775,68
Terminavgifter från 1:sta sektionen.....	1 995 —	Afskrifningar.....	10 622,67
Räntor.....	14 455 —	Öfriga utgifter.....	909,17
Teknisk Tidskrift:			377,12
Anslag från staten och Letterstedtska föreningen.....	828,03		
Prenumeration utom föreningen och annonser.....	2 000 —	Pondernas ökning:	
Öfriga inkomster.....	3 903,40	Allmänna fonden.....	1 128,29
	5 903,40	Byggnadsfonden.....	1 355,04
	1 058,86	Reservfonden.....	1 200 —
		Byggnadssamfundets donationsfond.....	77,42
			3 760,76
Summa kronor	23 445,29	Summa kronor	23 445,29

Efter framlidne professor J. O. Andersson valdes till ledamot i styrelsen suppleanten kommandörkapten C. F. Ekermann och till styrelsesuppleant i dennes ställe öfveringenjör S. A. Andréé.

Beträffande inredningen och möbleringen af den nya lokalen, som instundande höst kommer att af föreningen tillträdas i huset n:r 18 vid Brunkebergstorg, hade härför utsedda kommitterade inkommit med preliminärt förslag, visande, att den för sagda ändamål erforderliga summan komme att uppgå till högst 10 000kr. Med anledning häraf föreslog styrelsen föreningen, att för bestridande af dessa kostnader dels skulle till styrelsens disposition ställas af befintliga tillgångar från den allmänna fonden 1 500kr och från reservfonden 3 500kr eller tillsammans 5 000kr, dels att återstoden, till det belopp, som visade sig behöfligt, men ej öfverskridande 5 000kr, finge betäckas genom ett lån, som styrelsen bemyndigades att upptaga. Dock hade man förhoppning om, att någon väsentlig del af sist nämnda belopp skulle kunna erhållas genom gåfvor och frivilliga bidrag från föreningens medlemmar. Till dessa styrelsens förslag lemnade föreningen sitt bifall.

Slutligen förevisade och beskref hofintendenten A. Börtzell ett af honom framkastadt och af arkitekten F. Lilljekvist utarbetadt förslag till förläggande af den ifrågasatta stora industri- och konstutställningen i Stockholm till Kungsträdgården och angränsande platser. I sammanhang härmed redogjorde äfven herr Lilljekvist för ett annat, nyligen framkommet förslag att förlägga ifrågavarande utställning på Ladugårdsgärdet närmast bakom och bredvid de nya gardeskarsernerna. Föredragen gifvo anledning till ett kortare meningsutbyte, hvarunder förslagets fördelar och olägenheter belystes. I allmänhet syntes man dock mycket tilltalad af Kungsträdgårds-förslaget, hvilket synnerligast i ekonomiskt hänseende ansågs lemna vida större garantier för att lyckas än andra, tillförene framkomna förslag till utställningsspörsmålets lösande.

Efter de officiella förhandlingarnas slut intogs gemensam sexa, därvid tal höllos och skålar druckos för Svenska teknologföreningen, mötets ordförande, styrelsen samt dess ordförande och sekreterare, utomlands vistande ledamöter af föreningen m. fl.

Svenska teknologföreningens andra sektionens allmänna sammankomster.

Sammankomsten den 11 februari. Vid sektionens november-sammankomst uppdrogs åt en kommitte att egna den väckta frågan om fordringarna för inträde vid Tekniska högskolan en förberedande utredning, på det att frågan sedermera skulle kunna hänskjutas till samtliga fackafdelningarnas behandling. Denna kommitte förelade sektionen nu sitt betänkande i saken, med framställning att spörsmålet måtte inom sektion slutbehandlas, utan att remitteras till fackafdelningarna, på det att resultatet af diskussionen måtte i tid kunna komma den af Kongl. Maj:t tillsatta kommittén för Tekniska högskolans omorganisering tillhanda. Sedan sektionens kommitterades betänkande uppläst, uppstod ett kortare meningsutbyte mellan herrar T. Thelanders, Gröndahl,

Lindvall, Cederberg och Lindell, af hvilka en del yrkade, att praktisk verksamhet skulle upptagas såsom obligatorisk inträdesfordran till högskolan, under det att andra, i likhet med kommitterade erkände den praktiska verksamhetens betydelse och nytta, men ej ville uppställa densamma såsom vilkor för inträdet. Däremot borde praktiken anses såsom en merit vid jämförelse mellan i öfrigt lika kvalificerade inträdessökande. Slutligen godkändes kommitterades betänkande oförändradt (se härnedan!) af sektionen, som tillika beslöt att utan fackafdelningarnas hörande anmoda föreningens styrelse att till ofvan nämnda kongl. kommitte öfverlemnade betänkandet.

Sammankomsten den 11 mars. Från Tekniska samfundet i Göteborg hade genom dess särskilda kommitterade ingått en skrivelse med förfrågan, huruvida Svenska teknologföreningens styrelse ville inom föreningen väcka förslag om dess deltagande i ett tillämnadt teknikermöte i Göteborg under instundande sommar. Man hade nämligen tänkt sig möjligheten, att detta möte skulle kunna utsträckas till ett allmänt, svenskt teknologmöte, som under namn af »tredje allmänna teknologmötet» skulle hållas genom förenad samverkan af Tekniska samfundet och Svenska teknologföreningen. Den senare föreningens styrelses svar på frågan om ett allmänt teknologmöte var emellertid bestämdt afstyrkande, hufvudsakligen af det skäl, att frågan blifvit allt för sent väckt för att kunna bringas till ett framgångsrikt utförande. Med uttryckande af sin erkänsla för den af Tekniska samfundets kommitterade Teknologföreningen visade uppmärksamheten, ville styrelsen däremot nu framlägga spörsmålet i öfrigt till behandling af andra sektionen, för att få utrönt, om och i hvad mån en medverkan från Teknologföreningens sida till det ifrågasatta teknikermötets realiserande kunde komma till stånd. Med anledning häraf och på förslag af lektor Hoffstedt beslöt sektionen tillsättandet af en kommitte, bestående af herrar K. Salin, C. Lindahl, G. Sellergren, K. Wallin och A. W. Cronquist, för att i första hand bispringa vederbörande i Göteborg med insamlande af diskussionsämnen och föresläende af föredragande för samma ämnen, samt att vidare vidtaga åtgärder till vinnande af billigaste möjliga villkor för resor till och från mötet samt för vistelsen i Göteborg.

Slutligen höll ingenjör W. Dahlgren ett med ritningar illustrerat föredrag om anordningen och inredningen m. m. af den nya operationssalen vid Sabbatsbergs sjukhus.

Om inträdesfordringarna till Tekniska högskolan.

Kommittebetänkande, afgifvit till Svenska teknologföreningens andra sektion.

Vid sektionens sammanträde den 12 nästl. november lemnades till en kommitte, bestående af sektionens och de särskilda fackafdelningarnas ordförande, i uppdrag att för blifvande diskussion å fackafdelningarna förberedande behandla den vid nyss nämnda sektionens sammanträde väckta och diskuterade frågan om de fordringar, som för vinnande af inträde